

Informācija par pārceltajiem pasākumiem un citiem pakalpojumiem

Publicēts: 28.10.2021.

[Covid19](#)

[Jaunami](#)

PASĀKUMU PĀRCELŠANA

Nemot vērā Ministru kabineta rīkojumu Nr.720 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" valstī ar mērķi ierobežot Covid-19 izplatību, no 2021. gada 11. oktobra līdz 2022. gada 11. janvārim izsludināta ārkārtējā situācija, kā rezultātā tiek atcelti un aizliegti visi publiskie pasākumi, sapulces, gājieni un piketi.

Saskaņā ar Latvijā valdošo tiesību doktrīnu, tiesu praksi un normatīvo aktu regulējumu nepārvarama vara (šai gadījumā valstī izsludinātā ārkārtējā situācija saistībā ar Covid-19 vīrusa izplatību) neatbrīvo puses no saistību izpildīšanas, bet gan attaisno to neizpildīšanu uz nepārvaramas varas laiku. Līdz ar to brīdī, kad nepārvarama vara būs beigusies, noslēgtie un "iesaldētie līgumi" atsāks savu darbību.

Tādejādi PTAC informē: ja puses nevienojas citādi, tad uz šo brīdi normatīvie akti neuzliek par pienākumu pakalpojumu sniedzējiem atmaksāt patērētājiem atcelto pasākumu bilešu vērtību. Taču uzreiz, kad nepārvaramas varas apstākļi būs beigušies, pakalpojuma sniedzējiem ir jāatsāk noslēgto līgumu pildīšana. Informācija par pārcelto pasākumu norises laikiem jāpaziņo pēc iespējas ātrāk pēc ārkārtējās situācijas beigām, bet ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā.

Gadījumā, ja pasākumu nebūs iespējams pārcelt un tas tiks atcelts, iespēju robežās patērētājiem jāpiedāvā apmeklēt citu līdzvērtīgu attiecīgā organizatora pasākumu vai arī jāatmaksā nauda par iegādātajām biļetēm, kā tas noteikts Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 7. panta trešajā daļā, kā arī atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likumam.

SPORTA KLUBI UN PELDBASEINI

Sakarā ar vīrusa izplatību un paš aizsardzības ievērošanu, vai sporta zālēm ir pienākums atgriezt vai iesaldēt abonementu?

Vai drīkst piemērot maksu par iesaldēšanu, ņemot vērā to, ka iesaldēt abonementu vēlas tāpēc, ka ir ārkārtēji apstākļi?

Vai ir pienākums atgriezt naudu par pusmēnesi, ja abonements ir uz mēnesi?

Nemot vērā Ministru kabineta rīkojumu Nr. 720 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" (turpmāk – Rīkojums Nr.720) valstī no 2021.gada 11.oktobra līdz 2022. gada 11. janvārim izsludināta ārkārtējā situācija, kā rezultātā no 2021. gada 21. oktobra līdz 2021. gada 14. novembrim aizliegts sniegt klātienes pakalpojumus, kas saistīti ar aktīvo atpūtu, fiziskajām aktivitātēm, sportu; kā arī sporta treniņi (nodarbibas) notiek tikai attālināti (skat., Rīkojuma Nr. 720 5.49., 5.49.16. un 5.49.29.apakšpunktus).

Līdz ar to no 2021. gada 21. oktobra sporta klubu un peldbaseinu, kā arī cita veida pakalpojumu, kas paredz sporta norises telpās, sniegšana patērētājiem atbilstoši valdības rīkojumam nav atļauta.

Saskaņā ar Latvijā valdošo tiesību doktrīnu, tiesu praksi un normatīvo aktu regulējumu nepārvarama vara (šai gadījumā valstī izsludinātā ārkārtējā situācija saistībā ar vīrusa Covid-19 izplatību) neatbrīvo puses no saistību izpildīšanas, bet gan attaisno to neizpildīšanu uz nepārvaramas varas laiku. Līdz ar to brīdī, kad nepārvarama vara būs izbeigusies, noslēgtie un "iesaldētie līgumi" atsāks savu darbību.

Saistībā ar iepriekš minēto patlaban pakalpojumu sniedzējs nav tiesīgs pieprasīt patērētājam papildu samaksu par iegādātā abonementa vai noslēgtā līguma darbības termiņa "iesaldēšanu" (apturēšanu). Patērētāja iegādātā abonementa vai noslēgtā

līguma darbības termiņš attiecīgi pagarinās par to laika posmu, kurā pakalpojums nevarēja tikt nodrošināts sakarā ar valdības noteikto aizliegumu telpu sporta norišu vietu darbībai līdz šī aizlieguma atcelšanai.

Ja patērētājs ar pakalpojumu sniedzēju nevienojas citādi, tad, ievērojot izsludināto ārkārtējo situāciju valstī, normatīvie akti neuzliek par pienākumu pakalpojumu sniedzējiem atmaksāt patērētājam samaksāto naudas summu par iegādāto abonementu (noslēgto līgumu par pakalpojumu saņemšanu). Pēc nepārvaramas varas apstākļu izbeigšanās pakalpojumu sniedzējam ir nekavējoties jāatsāk noslēgto abonementu /līgumu pildīšana, ja tas ir iespējams.

Gadījumā, ja pakalpojumu sniedzējam pēc valdības noteiktā ierobežojuma atcelšanas uzreiz vai pēc tam, kad parasti atsākas konkrētā pakalpojuma izmantošanas sezona (piemēram, peldbaseina pakalpojums), vairs nebūs iespējams nodrošināt pakalpojumu saskaņā ar iegādāto abonementu un/vai noslēgto līgumu, tad pakalpojumu sniedzēja pienākums ir atmaksāt patērētājam naudu par nenodrošināto pakalpojumu atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likumam.

PRIVĀTĀS PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDES

Ņemot vērā Ministru kabineta rīkojumu Nr.720 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu", valstī, ar mērķi ierobežot Covid-19 izplatību no 2021.gada 11.oktobra līdz 2022.gada 11.janvārim izsludināta ārkārtējā situācija.

Pirmsskolas izglītības programmas apguve, ja bērna likumiskais pārstāvis nevar strādāt attālināti un nevar nodrošināt bērna uzraudzību, tiek turpināta, proti pirmsskolas izglītības iestādes turpina sniegt savus pakalpojumus. Sniedzot pakalpojumu, ir pieļaujams, ka pakalpojuma izpilde tiek mainīta (apvienotas grupas, dežūrgrupa).

Pusēm ir saistošs noslēgtais līgums un tā noteikumi. Ja no noslēgtā līguma noteikumiem neizriet, kā līguma puses varētu rīkoties šādos gadījumos, proti, ja bērns ilgstoši neapmeklē pirmsskolas izglītības iestādi, tad jautājums, tajā skaitā, par cenas samazinājumu risināms pārrunu ceļā, pusēm pašām vienojoties, ņemot vērā gan pakalpojuma sniedzēja norādītos izdevumus, gan arī pakalpojuma sniedzēja sniegto atbalstu bērnam attālināti, piemēram, sagatavotos uzdevumus.

Ar papildu informāciju iespējams iepazīties:

<https://www.visc.gov.lv/lv/jaunums/par-izmainam-izglitibas-un-sporta-norisu-organizesana-no-21oktobra>

<https://www.izm.gov.lv/lv/biezak-uzdotie-jautajumi-par-covid-19-0>

PAKALPOJUMI, KURSI

Ņemot vērā Ministru kabineta rīkojumu Nr.720 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu", valstī, ar mērķi ierobežot Covid-19 izplatību, no 2021.gada 11.oktobra līdz 2022.gada 11.janvārim izsludināta ārkārtējā situācija.

Saskaņā ar Latvijā valdošo tiesību doktrīnu, tiesu praksi un normatīvo aktu regulējumu nepārvarama vara (šai gadījumā valstī izsludinātā ārkārtējā situācija saistībā ar Covid-19 vīrusa izplatību) neatbrīvo puses no saistību izpildīšanas, bet gan attaisno to neizpildīšanu uz nepārvaramas varas laiku. Līdz ar to brīdī, kad nepārvarama vara būs beigusies, noslēgtie un "iesaldētie līgumi" atsāks savu darbību.

Ja puses nevienojas citādi, tad uz šo brīdi normatīvie akti neuzliek par pienākumu pakalpojumu sniedzējiem atmaksāt patērētājiem apturētā vai atceltā pakalpojuma sniegšanas maksu. Taču uzreiz pēc nepārvaramas varas apstākļu izbeigšanās pakalpojuma sniedzējiem ir jāatsāk noslēgto līgumu pildīšana. Proti, saprātīgā termiņā pēc nepārvaramas varas apstākļu izbeigšanās jāatsāk pakalpojuma sniegšana

Lai gan Civillikumā nav iekļauta apstākļu atrunas klauzula, PTAC ieskatā, šobrīd valstī izsludinātās ārkārtējās situācijās ietvaros ir tiesiski saprātīgi vadīties pēc Eiropas tiesībās atzītas tiesību izpratnes. Proti: ja puses līgumā nav uzņēmušās apstākļu izmaiņas risku, tad brīdī, kad saistību izpilde ir kļuvusi pārmērīgi apgrūtināta sakarā objektīvām apstākļu izmaiņām, līdzējiem ir pienākums veikt pārrunas. Ja puses nespēj vienoties labprātīgi, tad puses var prasīt tiesai grozīt vai izbeigt konkrēto līgumu. Tādā gadījumā tiesai būs iespēja vērtēt visus lietā būtiskos apstākļus un lemt par taisnīgāko risinājumu šajā komplicētajā situācijā.

Tiesas iesaistīšana ir galējais strīda risināšanas līdzeklis. Līdz ar to PTAC aicina abas puses (gan pakalpojuma sniedzējus, gan patērētājus) būt saprotošiem un censties labprātīgi vienoties par abām pusēm izdevīgu līguma turpināšanu vai izpildi pēc nepārvaramas varas apstākļu izbeigšanās brīža. Piemēram, ja patērētājam ir objektīvi pamatoti šķēršļi, kāpēc viņš nevar pieņemt līguma izpildi vēlāk, tad aicinām pakalpojuma sniedzēju piedāvāt alternatīvu risinājumu. Piemēram, izsniegt dāvanu karti par attiecīgo summu, lai patērētājs pakalpojumu var izmantot sev piemērotā laikā vai uzdāvināt draugam, kuram šāds pakalpojums būtu aktuāls.

Ņemot vērā noteiktos ierobežojumus attiecībā uz personu pulcēšanos/ atrašanos klātienē, tāpat ievērojot pakalpojuma specifiku un dabu, atsevišķus pakalpojumus iespējams sniegt attālināti (piemēram, piedāvāt kādus kursus tiešsaistē).

Patērētājam ir tiesības nepieņemt attālinātajiem kursiem, bet saņemt klātienē kursus pēc ārkārtas apstākļu beigām atbilstoši noslēgtajam līgumam. Izņēmums ir gadījumi, ja līgumā ir noteikts citādi vai arī puses labprātīgi vienojas par citu risinājumu, piemēram, patērētājs piekrīt izmantot attālinātos kursus. Tomēr PTAC vērš uzmanību uz to, ka patērētājam nav tiesību saņemt atpakaļ pakalpojuma maksu (izņemot tad, ja pakalpojuma sniedzējs atceļ kursus pavisam) vai prasīt citu klātienē kursu laika nodrošināšanu, ja viņu neapmierinās pakalpojuma sniedzēja piedāvātais laiks pēc ārkārtas apstākļu beigām (ja vien tas būs līdzvērtīgs iepriekš noteiktajam pakalpojuma sniegšanas laikam).

Neskatoties uz minēto, PTAC aicina puses respektēt Latvijas valdības rīkojuma pamatbūtību un mērķi. Līdz ar to gadījumā, ja līgumslēdzējusei nav objektīvi pamatotu šķēršļu, lai neizmatotu attālinātos kursus, tad pusei tomēr vajadzētu piekrist alternatīvajam risinājumam, piemēram, attālinātajiem kursiem. PTAC lūdz līgumslēdzējusei izturēties cieņpilni vienai pret otru, respektējot valstī izsludināto ārkārtas apstākļu mērķi – primāri, apkarot vīrusa izplatību, bet vienlaikus paturot prātā, ka sabiedrības interesēs nav maksātspējas situācijas radīšana uzņēmumiem. Līgumslēdzēju pušu strīda gadījumā par attālināto kursu piespiedu pieņemšanu tiesa vērtēs arī minētā Latvijas valdības rīkojuma tiesisko ietekmi uz attiecīgajām līgumattiecībām.

Patērētājam ir tiesības lūgt pārskatīt kursu cenas maksu, jo var būt situācijas, kad saistībā ar attālināto kursu formātu pakalpojuma sniedzējam samazinās tā organizēšanas izmaksas. Tā kā klātienē kursu pārveidošana par attālinātajiem kursiem ir uzskatāmi par vienpusējiem līguma grozījumiem, patērētājam ir tiesības saņemt pakalpojuma sniedzēja argumentētu skaidrojumu par cenu.

Ja pakalpojuma sniedzējs nesniedz argumentētu skaidrojumu par cenu saistībā ar kursu formāta maiņu, tad patērētājam ir tiesības nepieņemt kursa formāta maiņu un pieprasīt pakalpojuma sniedzējam pēc ārkārtas situācijas apstākļu beigām saprātīgā laika periodā atsākt pildīt "iesaldēto" līgumu, sniedzot kursu pakalpojumus klātienē par līgumā noteikto cenu.

Papildus PTAC vērš uzmanību, ka var būt gadījumi, kad pakalpojuma sniedzējam pat pieaug pakalpojuma cenas izmaksas saistībā ar kursu formāta maiņu. PTAC skaidro: pat, ja pakalpojuma sniedzējam ir objektīvs pamatojums par cenas paaugstināšanu un viņš atsaka sniegt kursus par līgumā noteikto cenu, tad patērētājam, ja viņš tai nepiekrīt, ir tiesības lauzt līgumu, nemaksājot līguma noteikto līguma laušanas maksu.

PAR DAŽĀDA VEIDA PAKALPOJUMIEM

Saskaņā ar Latvijā valdošo tiesību doktrīnu, tiesu praksi un normatīvo aktu regulējumu nepārvarama vara (šai gadījumā valstī izsludinātā ārkārtējā situācija saistībā ar Covid-19 vīrusa izplatību) neatbrīvo puses no saistību izpildīšanas, bet gan attaisno to neizpildīšanu uz nepārvaramas varas laiku. Līdz ar to brīdī, kad nepārvarama vara būs izbeigusies, noslēgtie un "iesaldētie līgumi" atsāks savu darbību.

Tādejādi PTAC informē: ja puses nevienojas citādi, tad uz šo brīdi normatīvie akti neuzliek par pienākumu pakalpojumu sniedzējiem atmaksāt patērētājiem apturētā vai atceltā pakalpojuma sniegšanas maksu. Taču uzreiz pēc nepārvaramas varas apstākļu izbeigšanās pakalpojuma sniedzējiem ir jāatsāc noslēgto līgumu pildīšana. Proti, saprātīgā termiņā pēc nepārvaramas varas apstākļu izbeigšanās jāatsāc pakalpojuma sniegšana (piemēram, jāatsāc autovadītāju kursu pasniegšana saskaņā ar līguma noteikumiem) vai jāieplāno atceltā pakalpojuma sniegšana citā laikā (piemēram, viesu mājas izīrēšana dzimšanas dienas ballītei). Lai gan Civillikumā nav iekļauta apstākļu atrunas klauzula, PTAC ieskatā, šobrīd valstī izsludinātās ārkārtējās situācijās ietvaros ir tiesiski saprātīgi vadīties pēc Eiropas tiesībās atzītas tiesību izpratnes. Proti: ja puses līgumā nav uzņēmušās apstākļu izmaiņas risku, tad brīdī, kad saistību izpilde ir kļuvusi pārmērīgi apgrūtināta sakarā objektīvām apstākļu izmaiņām, līdzējiem ir pienākums

veikt pārrunas. Ja puses nespēj vienoties labprātīgi, tad puses var prasīt tiesai grozīt vai izbeigt konkrēto līgumu. Tādā gadījumā tiesai būs iespēja vērtēt visus lietā būtiskos apstākļus un lemt par taisnīgāko risinājumu šajā komplicētajā situācija.

Tiesas iesaistīšana ir galējais strīda risināšanas līdzeklis. Līdz ar to PTAC aicina abas puses (gan pakalpojuma sniedzējus, gan patērētājus) būt saprotošiem un censties labprātīgi vienoties par abām pusēm izdevīgu līguma turpināšanu vai izpildi pēc nepārvaramas varas apstākļu izbeigšanās brīža. Piemēram, ja patērētājam ir objektīvi pamatoti šķēršļi, kāpēc viņš nevar pieņemt līguma izpildi vēlāk, tad aicinām pakalpojuma sniedzēju piedāvāt alternatīvu risinājumu. Piemēram, izsniegt dāvanu karti par attiecīgo summu, lai patērētājs pakalpojumu var izmantot sev piemērotā laikā vai uzdāvināt draugam, kuram šāds pakalpojums būtu aktuāls.

<https://www.ptac.gov.lv/lv/jaunums/informacija-par-parceltajiem-pasakumiem-un-citiem-pakalpojumiem>